

Ambassadrice in het Groene Hart

Hoe leg je burgers op een goede manier uit wat er gebeurt op een modern melkveebedrijf?

Carola van Dorp heeft daar als twitterende boerin uit het Groene Hart veel ervaring mee en leidt een groep 'stadse dames' rond door haar megastal. 'Dus in een megastal kunnen de koeien gaan en staan waar ze willen?', is een van de reacties.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Megastallen, antibioticagebruik en koeien die het hele jaar binnen blijven. Niet echt gemakkelijke onderwerpen om als boerin over te praten op een verjaardag met allemaal stadsvriendinnen. Onbegrip ligt op de loer en voor je het weet zit je alleen maar je eigen be te verdedigen. Toch moet je juist deze onderwerpen bespreekbaar maken, vindt boerin Carola van Dorp uit Hazerswoude-Dorp. 'Het is belangrijk om te vertellen waarom koeien binnen worden gehouden, waarom bedrijven steeds groter groeien en waarom boeren stallen bouwen. Door erover te praten, zorg je voor begrip in je omgeving voor wat je doet. Geloof me, je kunt echt alles uitleggen wat er op een boerderij gebeurt.'

Carola heeft er inmiddels de nodige ervaring mee. Op het moment dat haar man Arnold startte met de bouw van een nieuwe stal voor 260 koeien midden in Het Groene Hart, besloot ze vrienden en kennissen op de hoogte te houden van de bouw via een website. Daarop kwamen zoveel positieve reacties en vragen dat ze besloot om via Twitter dagelijks over het boerenleven te schrijven. Het leverde haar een grote groep volgers en veel reacties op, dikwijls van wildvreemde mensen uit de stad. 'Veel mensen weten weinig van het boerenleven', zo heeft Carola gemerkt. 'Er wordt nog te veel gedacht in Ot-en-Sienbeelden. Dat beeld probeer ik bij te stellen door mensen mee te laten beleven hoe het er op een modern melkveebedrijf aan toe gaat. We hebben immers niets te verbergen.'

Oproep via Twitter

Maar hoe leg je burgers op een goede manier uit wat de drijfveren zijn op een modern melkveebedrijf? Carola laat het graag zien en een oproep via Twitter voor een rondleiding op haar bedrijf zorgt ervoor dat op een zonnige augustusdag tien 'stadse' vrouwen zich verzamelen aan de picknicktafel voor de stal. De dames zijn nagenoeg vreemden van elkaar, ze kennen elkaar alleen via internet. De verschillende achtergronden leveren meteen al leuke onderlinge gesprekken op; de cateraar is al snel in gesprek met het raadslid, de oud-stewardess met de secretaresse.

Carola onderbreekt het gekeuvel, heet iedereen welkom en steekt meteen van wal. Ze start met de historie van het bedrijf en vertelt al snel over

de nieuwe stal. Haar zinnen zijn kort en duidelijk, maar toch gebruikt ze op een heel natuurlijke manier ook vaktechnische termen als 'vrijwillig koe-systeem', 'robotbezoek' en 'krachtvoer'.

De vrouwen luisteren aandachtig, maar – hoe kan het ook anders – de vragen komen al snel. 'Hoe leren koeien dat ze gemolken moeten worden?' Dat de meeste koeien het bezoeken van de robot al na een paar dagen snappen, maar dat er altijd een paar zijn die het blijkbaar nooit leren, wordt begripvol aangehoord. De opmerking 'Die het nooit leren, zijn zeker blond' zorgt voor een lachsalvo.

Weidegang niet efficiënt

En dan de eerste echt kritische vraag: 'Staan de koeien hier altijd binnen? Dat vind ik namelijk zo zielig.' De vrouwen knikken instemmend en vol verwachting kijken ze naar Carola. 'Rondom de boerderij hebben we maar weinig land voor al onze koeien', legt ze uit. 'Het land moeten we daarom zo goed mogelijk benutten en dat gaat niet als de koeien buiten lopen. Als een koe buiten loopt, eet ze één derde van het gras op, één derde van het gras vertrapt ze en op één derde deel poept en plast ze. Dat is niet efficiënt. Bovendien hebben we gekozen voor een systeem waarbij de koe zelf kan bepalen wat ze doet, het zogenaamd vrijwillig koeverkeer. Dat is lastig te combineren met weidegang, omdat de koeien dan te weinig gemolken worden.'

Carola wacht even op reacties en als die niet komen, vervolgt ze: 'Omdat de koeien niet naar buiten gaan, hebben we heel bewust een comfortstal gebouwd. De koeien lopen op een rubbervloer, ze liggen op een zacht bed en ze hebben extra brede looppaden. Als je ervoor kiest om de koeien binnen te houden, moet je dat wel zo goed mogelijk compenseren.'

Verwondering rondom de robot

'Ik kan het jullie allemaal wel uitleggen, maar misschien moeten jullie het zelf maar eens gaan zien', stelt Carola voor en de groep staat enthousiast op om haar te volgen naar de stal. Ze starten bij de groep droge koeien en de uitleg van wat een droge koe is wordt als logisch ervaren. Bij de groep kalfjes zijn de 'oh's' en de 'ah's' niet van de lucht, maar ook hier kritische vragen: 'Is het niet zielig dat ze zonder moeder in een hok zitten?' Carola: 'In deze eenlingboxen zitten ze hooguit een paar dagen, ze zitten in een soort quarantaine om ze de eerste dagen voldoende aandacht te geven. En als je kalfjes meteen na de geboorte bij de moeder vandaan haalt, is er geen tijd voor het ontstaan van een band tussen moeder en dochter. Daardoor missen ze elkaar niet.' Een instemmend geknik volgt en de vergelijking van de eenlingboxen met ba-

LIEVEKE GOOSSENS, CATERAAR:

'KOEIEN WORDEN MET LIEFDE BEHANDELD'

'Als cateraar probeer ik zo veel mogelijk biologische producten te gebruiken. Van biologische producten weet je dat de dieren goed behandeld zijn, maar de producten maken de kostprijzen voor mijn maaltijden wel duur. Nu ik de stal van Carola heb gezien, gebruik ik met een geruster hart ook gewone, niet-biologische Nederlandse producten. De dieren hebben het hier goed, je ziet gewoon dat ze hier goed en met liefde worden behandeld.'

EL BOERMAN, MEDEWERKER KLANTENSERVICE: 'KRITISCH OP INZET ANTIBIOTICA'

'Bij een megastal denk ik aan een stal propvol beesten in kleine ruimten. Maar hier kunnen de koeien gaan en staan waar ze willen, is het fris en kunnen ze naar buiten kijken. Dat had ik niet verwacht. Ik ben laatst erg geschrokken van een documentaire over het antibioticagebruik in de agrarische sector. Van Carola heb ik begrepen dat zij antibiotica echt alleen inzetten als een koe ziek is. Gelukkig maar, ik ben erg kritisch op grootschalig antibioticagebruik.'

bybedjes in een ziekenhuis is snel gemaakt. Bij de koeien wordt met grote verbazing gekeken naar de verrichtingen van de melkrobot. Het computerscherm naast de robot is al snel ontdekt. 'Deze weegt 593 kilo! Wat een gewicht.' En: '9,2 kilogram melk. En dat drie keer per dag? Wat veel!' De voer- en de mestschuifrobots worden bewonderd en alsof het echte boerinnen zijn, ontleden ze plukje voor plukje een handje voer voor het voerhek. 'Gras, mais en dan is dit zeker soja?'

Megastal en scharrelmelk

Op de voergang, te midden van rustig vretende koeien, start een nieuwe discussie: 'Is dit nu een megastal?' Carola legt uit dat meer dan 250 koeplaatsen valt onder het begrip megastal. De stal zit nu met 180 koeien niet vol, maar dat is wel de toekomstplanning.

De meeste dames hadden een ander beeld bij een megastal; een grote, donkere stal tjokvol koeien. 'De koeien kunnen hier juist vrij rond lopen en ze lijken het prima naar de zin te hebben', is de algemene conclusie. 'Is de melkprijs wel hoog genoeg?', zo luidt de volgende vraag. Van de melk van Van Dorp

wordt melkpoeder gemaakt en momenteel is de melkprijs goed. Maar een nieuwe stal als deze zorgt voor een hoge lening bij de bank. Daarom moet er wel goed gelet worden op de inkomsten en de uitgaven. En nee, legt Carola uit, we werken niet biologisch, dus produceren we geen biologische melk. 'Misschien zou er voor dit soort stallen een aparte melksoort moeten komen', luidt een voorstel uit de groep. 'Ik zou deze melk wel willen kopen, deze koeien zijn toch een soort scharrelkoeien die scharrelmelk geven. Maar in de winkel kan ik niet zien dat melk uit stallen als deze komt.'

Pleidooi voor Nederlandse producten

Het is voor Carola een mooi bruggetje naar een pleidooi voor Nederlandse producten. 'Nederlandse melk wordt streng gecontroleerd en voldoet aan alle eisen. Dus als je Nederlandse melk in de winkel koopt, weet je dat je goed zit wat betreft diergezondheid en dierwelzijn en kun je vertrouwen op een gezond product.'

Het is een mooie afsluitende boodschap die de groep dames mee naar huis kan nemen. Dankzij Carola.

DEBORAH MIDDELMAN, RAADSLID: 'GOED OM DIT EEN KEER TE ZIEN'

'Ik ben blanco hier naartoe gekomen. Ik wil eerst iets zien voordat ik er een mening over heb. Ik ben raadslid in Rotterdam en heb daarvoor nooit met boeren te maken, maar ik was wel heel nieuwsgierig. Het bezoek heeft veel indruk op me gemaakt. De techniek, hoe er voor de dieren gezorgd wordt. Het is goed dat vrouwen uit de stad zoals ik dit ook een keer zien.'

Wil je Carola's belevenissen volgen?

Kijk op: twitter.com/carolavandorp of www.melkveehouderijvandorp.nl